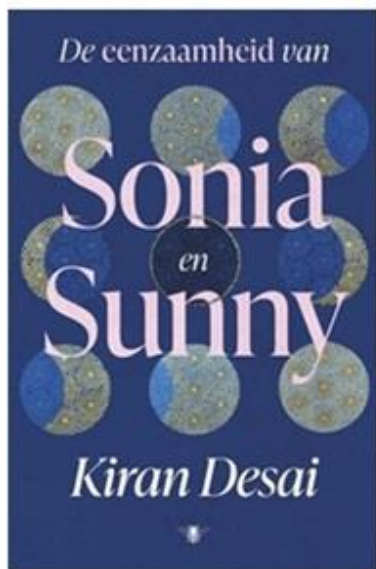

Paul van der Lecq

Over *De eenzaamheid van Sonia en Sunny* van Kiran Desai

Paul van der Lecq (1958) studeerde Nederlandse Taal- en letterkunde in Utrecht. Samen met een aantal medestudenten stond hij aan de wieg van Vooys, tijdschrift voor letteren, dat in 1981 werd opgericht en waarvan hij een tijdje eindredacteur was. Na zijn studie werkte hij als freelance redacteur voor diverse uitgevers en ontwikkelde hij zich tot zelfstandig vertaler Engels-Nederlands. Hij vertaalde literair werk van onder meer Julia Blackburn, Teju Cole, Geoff Dyer, Min Jin Lee, Janet Lewis, William Maxwell, Edith Pearlman, Zadie Smith, Graham Swift en Donna Tartt. Alleen, of samen met collega's. Van 2015 tot 2022 was hij bestuurslid van de Sectie Literair Vertalers van de Auteursbond. Dit verhaal verscheen eerder op zijn blog.

Over *De eenzaamheid van Sonia en Sunny* van Kiran Desai

In 2006 won Kiran Desai de Booker Prize voor haar roman *The Inheritance of Loss*, die in het Nederlands werd vertaald als *De erfenis van het verlies*. In de *NRC* van 7 oktober 2007 schreef Juurd Eijvogel: 'In Desai's roman laat migratie diepe sporen na in de ziel van de mens. En daarmee wordt de kiem gelegd voor verwarring, vervreemding en zelfhaat.'

Zelf zei ze in een interview: 'Migratie is een ongelooflijk wreed proces. Je pleegt verraad aan de mensen die je achterlaat. Vervolgens moet je jezelf opnieuw uitvinden, wat ook weer een vorm van verraad is.' Toch was haar boek zeker geen klaagzang en getuigde het van de nodige vaart en humor. Te midden van de overvloed aan migrantenliteratuur sloeg Kiran Desai een opvallend

eigenzinnige toon aan.

Desai heeft twintig jaar de tijd genomen om een nieuwe, omvangrijke roman te schrijven, maar die luchtige toon is gebleven. Petra van der Eerden en ik hebben het boek vertaald, en met het grootste plezier. *De eenzaamheid van Sonia en Sunny* is een breed uitwaaierende vertelling met talloze gedenkwaardige personages en verhalen. Aan ons de taak om dat alles net zo levendig te vertalen.

Centraal in het boek staan Sonia en Sunny, afkomstig uit twee relatief welgestelde families in Allahabad, een stad in de Noordelijke deelstaat Uttar Pradesh. Hoewel er pogingen worden gedaan om hen te koppelen en ze daadwerkelijk verliefd op elkaar worden, vinden ze tal van obstakels op hun pad. Dat heeft deels te maken met geruzie tussen beide families en een bemoeizieke moeder. Daarnaast hebben zowel Sunny als Sonia een flinke knauw opgelopen tijdens hun verblijf in de Verenigde Staten, ook op het terrein van de liefde. Ze hadden zich vast voorgenomen om daar een nieuw leven te beginnen, maar hun beider positie als immigrant leidde alleen maar tot teleurstellingen en een diepe eenzaamheid.

De roman speelt zich af in India, de Verenigde Staten en Mexico, en al die landschappen en milieus worden met veel overtuigingskracht omschreven. Hetzelfde geldt voor het uitstapje dat de twee geliefden maken naar Venetië, dat historische ontmoetingspunt van oost en west. In die wonderbaarlijke stad neemt hun relatie een nieuwe wending, maar tegelijk weet Desai zowel de architectonische pracht en praal als de toeristische valkuilen trefzeker tot leven te roepen, alsof de lezer er zelf rondloopt. We waren al een aantal weken aan onze vertaling bezig toen ik zelf ook toevallig voor een weekje naar Venetië ging (dat was al maanden eerder zo gepland), waarna ik de omgekeerde ervaring had: door me te verliezen in dat doolhof van straten en grachten had ik het gevoel te worden opgenomen in het boek.

Sunny en Sonia zijn beiden werkzaam in de journalistiek en Sonia heeft ook literaire ambities. Dat geeft de auteur de kans om zich via haar te bezinnen op het effect van die wervelwind aan verwickelingen binnen en buiten haar eigen familie. Sonia denkt na over de talloze levens waarmee ze in aanraking is gekomen en schrijft: ‘Wat verenigt al die grillige verhalen?’

Het antwoord is misschien dat ze worden beschreven vanuit het perspectief van een bevolking die eeuwenlang is overheerst door een westerse kolonisator, en nu krijgt ingepeperd dat je maar beter naar het westen kunt verhuizen om iets van je leven te maken. Eenmaal daar aangekomen blijkt ieders etnische en culturele achtergrond nog steeds doorslaggevend. Desai verleent haar stem aan talloze personages die te midden van die omstandigheden hun eigen weg en identiteit zoeken.

De aaneenschakeling van al die intriges heeft iets overweldigends, als het leven zelf, en stijgt daar ook nog eens bovenuit met een paar surrealistische elementen. Sonia is zozeer getraumatiseerd door haar eerdere ervaringen in de liefde dat ze het gevoel heeft te worden achternagezeten en geterroriseerd door een *ghost hound*, een rancuneus wezen dat haar dreigt te verslinden. Zelfs Sunny kan dat kwaadaardige beest ook echt zien.

Een *ghost hound*, hoe vertaal je dat? Een spookhond? Mwah. In het Nederlands klinkt dat opvallend genoeg toch wat minder afschrikwekkend dan in het Engels. Daarmee doe je de tastbare en al te voorstelbare angsten van Sonia onvoldoende recht. Dus in onze versie werd het een *fantomhond*.